[Time: 3 Hours] **[Marks: 100]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. All questions are compulsory
2. Cite relevant case laws wherever possible.

1. Answer the following in not more than two sentences. 20

a. What is meant by 'Trespass-ab-initio?
b. Define 'Tort'
c. Define the term 'Appropriate Laboratory' under Consumer Protection Act, 1986.
d. What are exemplary damages?
e. What is meant by 'Waiver'?
f. Define the term 'Manufacturer' under Consumer Protection Act, 1986.
g. Define the term 'Complaint' under Consumer Protection Act, 1986.
h. Explain the terms 'Malfeasance' and 'Misfeasance'.
i. What do you mean by 'Malicious Prosecution'?
j. What does 'Volenti' Non Fit Injuria' mean?

2. Write short Notes (Any Four) 20

a. Act of God
b. Central Consumer Protection Council
c. Re Polemis
d. Scienter rule
e. Unfair Trade Practices
f. Assault and Battery

3. Solve (Any Two) 12

a) 'A' a returning officer at a voting booth, wrongfully and maliciously refused to register a duly tendered vote of 'B' who was a qualified voter. The candidate for whom the vote was sought to be tendered by 'B' was however elected and no actual loss was suffered by the rejection. 'B' sues 'A' .

i) Is 'A' liable? Why?

ii) Will 'B' succeed? Why?

ED63F51A4ED90919EEA1334F3301C865

b) 'X' was a driver of a petrol lorry belonging to his master 'Y'. 'X' while transferring petrol from the lorry to an underground tank, stuck a match to light a cigarette and threw it on the floor and thereby caused fire and explosion which caused damage to the property of 'C'.
   i) Who is liable? Why?
   ii) Is there any remedy available to 'C'? Why?

c) Ajay, five year old boy was admitted to hospital for high fever. Doctor's diagnosis was that he is suffering from typhoid and suggested necessary treatment. Nurse of the hospital injected an injection intravenously without doing necessary tests. Ajay immediately collapsed. Doctor informed the parents that the condition of child has become critical and even if he survived, he would live only in vegetative state.
   i) Who is liable? Why?
   ii) What is the remedy available to Ajay and his parents?

4. Attempt (Any Four) essay type questions from the following 48

a. Discuss 'Damnum sine Injuria' and 'Injuria sine Damnum' citing relevant case laws.
b. Write a note on master and servant relationship as explained under law of Torts.
c. Explain the procedure of District Forum under Consumer Protection Act, 1986.
d. What is defamation and discuss various defences in a tort of defamation.
e. Who is consumer? What are the aims and object of Consumer Protection Act, 1986.
f. What is rational of Strict Liability? Explain with reference to Ryland v. Fletcher.

****

munotes.in

वेळ : ३ तास एकूण गुण : १००

Please check whether you have got the right question paper.

सुचना :
१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. योग्य ठिकाणी न्यायालयीन निर्णय लिहिणे.
३. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

१. प्रत्येकी दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा. २०

अ. 'ट्रेस पास अॅब इनिशो' म्हणजे काय?

ब. 'अपकृत्य' हि संज्ञा स्पष्ट करा.

क. समुचित प्रयोगशाळा म्हणजे काय?

ड. अनुकरणीय नुकसान म्हणजे काय?

ई. हक्क सोडून देणे म्हणजे काय?

फ. ग्राहक संरक्षण कायदा १९८६ अंतर्गत 'उत्पादक' हि संज्ञा स्पष्ट करा.

ग. ग्राहक संरक्षण कायदा अंतर्गत 'तक्रार' हि संज्ञा स्पष्ट करा.

ह. 'बेकायदा कृत्य' आणि 'कायदेशीर अधिकाराचा गैरवापर' म्हणजे काय?

इ. दुर्भावनापूर्वक कार्यवाही (मॅलेशीयस प्रोसीक्युशन) म्हणजे काय?

ज. वॉलेन्टी नॉन फिट इंज्युरीया' चा अर्थ काय?

२. टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०

अ. देवाची करणी

ब. मध्यवर्ती ग्राहक संरक्षण समिती

क. रे पॉलोमीस

ड. सायंटर नियम

ई. अनुचित व्यापारी प्रथा

फ. घाला व प्रहार

३. कोणतेही दोन सोडवा. १२

अ. मतदान नोंदणी अधिकारी 'अ' ह्यांनी चुकीच्या पद्धतीने व हेतुपुर:सर, 'ब' जे अधिकृत मतदार होते त्यांचे मत नोंदविण्यास नकार दिला. 'ब' ह्यांना ज्या उमेदवारास मत द्यायचे होते तोच उमेदवार निवडून आल्याने 'ब' चे काही नुकसान झाले नाही. 'ब' ने 'अ' वर दावा केला.

i. 'अ' जबाबदार असेल का? का?

ii. 'ब' ला यश येईल का? का?

munotes.in

ब. 'य' ह्या मालकाच्या पेट्रोलच्या टँकरवर 'क्ष' हा चालक होता. टँकरमधून पेट्रोल जमिनीखालील टाकीत ओतत असताना 'क्ष' ह्याने धुम्रपान करण्यासाठी आगकाडी पेटविली व नंतर जमिनीवर टाकल्यामुळे आगीचा भडका उडाला. त्यामुळे 'स' ह्याच्या मालमत्तेचे नुकसान झाले.

i. वरील घटनेस कोण जबाबदार असेल? का?

ii. 'स' ला कोणत्या उपाययोजना उपलब्ध आहेत का? का?

क. ताप आल्यामुळे ५ वर्षाचा अजय ह्यास हॉस्पिटल मध्ये दाखल केले. हिवताप झाल्याचे निदान करुन डॉक्टरांनी उपचार सुचविले. हॉस्पिटलच्या परिचारिकेने आवश्यक ती चाचणी न करता अजयला इंजेक्शन दिले. अजय लगेचच कोसळला. डॉक्टरांनी अजयची तब्येत अतिशय नाजूक असून तो जगल्यास वनस्पतीजन्य आयुष्य जगेल असे सांगितले.

i. कोण जबाबदार असेल? का?

ii. पालकांस कोणत्या उपाययोजना उपलब्ध आहेत?

४. **कोणतेही चार सविस्तर उत्तरे लिहा.** ४८

अ. 'डॅमनम् साईन इंजुरीया' व 'इंजुरीया साईन डॅमनम्' आवश्यक न्यायनिर्णयांसहित वाकप्रचार स्पष्ट करा.

ब. नुकसान भरपाई कायद्यांतर्गत असलेले मालक व नोकर हे नातेसंबंध विषद करा.

क. ग्राहक संरक्षण कायदा १९८६ अंतर्गत जिल्हा मंच ची कार्यपद्धती स्पष्ट करा.

ड. बदनामी म्हणजे काय? बदनामीच्या आरोपासाठी नुकसान भरपाई कायद्यांतर्गत असलेले बचावाचे मुद्दे सांगा.

ई. ग्राहक म्हणजे काय? ग्राहक संरक्षण कायदा १९८६ चे हेतु व उद्देश्य लिहा.

फ. रिलँड वि.फ्लेचर ह्या न्यायनिर्णयाचा आधार घेऊन सक्तीची जबाबदारी हि संज्ञा स्पष्ट करा.

****

munotes.in